

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ

05 вересня 2023 року

м. Ужгород

№ 788

*Про затвердження Правил
плавання для малих,
спортивних суден і водних
мотоциклів та використання
засобів для розваг на воді у
Закарпатській області*

ЗАРЕЄСТРОВАНО

**У ЗАХІДНОМУ МІЖРЕГІОНАЛЬНОМУ
УПРАВЛІННІ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ
(м. ІВАНО-ФРАНКІВСЬК)**

11 вересня 2023 року за № 105/441

Відповідно до частин першої та третьої статті 6, пункту 12 частини першої статті 20, частин третьої та шостої статті 41 Закону України „Про місцеві державні адміністрації”, пункту 2 частини сьомої статті 5 та частини третьої статті 34 Закону України „Про внутрішній водний транспорт”, пункту 8 частини шостої статті 15 Закону України „Про правовий режим воєнного стану”, Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 „Про введення воєнного стану в Україні”, Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 68/2022 „Про утворення військових адміністрацій”, на виконання пункту 2 наказу Міністерства інфраструктури України від 07 липня 2022 року № 493 „Про затвердження Типової форми місцевих правил плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та використання засобів для розваг на воді”, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 12 серпня 2022 року за № 913/38249, з метою встановлення вимог до використання на водних об’єктах малих, спортивних суден, водних мотоциклів та засобів для розваг на воді, розміщення плавучих споруд у Закарпатській області

ЗОБОВ’ЯЗУЮ:

1. Затвердити Правила плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та використання засобів для розваг на воді у Закарпатській області, що додаються.

2. Це розпорядження набирає чинності після державної реєстрації в Західному міжрегіональному управлінні Міністерства юстиції з дня його офіційного опублікування.

3. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на першого заступника голови Закарпатської обласної державної адміністрації – начальника Закарпатської обласної військової адміністрації Білецького М. З.

**Голова обласної державної
адміністрації – начальник
обласної військової адміністрації**

Віктор МИКИТА

ПОГОДЖЕНО

Державна служба морського і внутрішнього
водного транспорту та судноплавства України

лист від 18 серпня 2023 року № 8049/02/15-23

ПОГОДЖЕНО

Державна служба морського і
внутрішнього водного транспорту та
судноплавства України

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження начальника
Закарпатської обласної
військової адміністрації

лист від 18 серпня 2023 року № 8049/02/15-23

05 вересня 2023 року № 788

ПРАВИЛА

плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та використання засобів для розваг на воді у Закарпатській області

I. Загальні положення

1. Правила плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та використання засобів для розваг на воді у Закарпатській області (далі – Правила) встановлюють вимоги до використання на водних об'єктах малих, спортивних суден, водних мотоциклів та засобів для розваг на воді у Закарпатській області.

2. У цих Правилах наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:
безпека плавання судна – використання судна, під час якого мінімальними є пов'язані з цим ризики:

загибелі людини або нанесення шкоди її здоров'ю;

загибелі, аварії або пошкодження судна, пошкодження або втрати вантажу, будь-якого іншого майна;

забруднення навколишнього природного середовища або негативного впливу на нього;

база для стоянки малих суден – спеціально обладнаний майновий комплекс, що використовується суб'єктом господарювання на законних підставах, у тому числі яхт-клуб, марина, місце базування суден флоту рибної промисловості, який надає послуги з безпечного зберігання малих і прогулянкових суден, інші послуги суднам та їх екіпажам (крім баз для стоянки спортивних суден);

база для стоянки спортивних суден – спеціально обладнаний майновий комплекс, що використовується суб'єктом господарювання, який, серед іншого, надає послуги з безпечного зберігання виключно спортивних суден і суден, призначених для забезпечення проведення спортивних заходів;

веслове судно – судно без двигуна, для руху якого використовується м'язова сила людини;

внутрішні водні шляхи – поверхневі води (крім акваторії морських портів, судноплавних каналів та внутрішніх морських вод), віднесені Кабінетом Міністрів України у встановленому порядку до категорії судноплавних;

водний мотоцикл – вид самохідного прогулялкового судна, персональний плавучий засіб довжиною до 4 метрів включно, призначений для занять спортом або відпочинку, що приводиться в рух водометом і управляється

особою, яка перебуває на корпусі, а не всередині засобу;

двигун підвісний – головний двигун, який встановлюється на транці малого судна;

документ на право управління – міжнародне посвідчення на право управління прогулянковим судном, посвідчення судноводія малого судна або водного мотоцикла або виданий до набрання чинності Законом України „Про внутрішній водний транспорт” інший документ, що надає право управління прогулянковим судном, малим судном, водним мотоциклом;

засоби для розваг на воді – плавучі засоби без силової установки, які буксируються в будь-який спосіб (водні лижі, водні сани, „банани”, „шайби” тощо), побудовані або призначені для ковзання по водній поверхні або виконання спортивних фігур;

мале судно – будь-яке судно довжиною до 20 метрів (крім пасажирських суден, буксирів та штовханів, призначених для ведення складу суден, які не є малими, плавучого обладнання, криголамів, поромів, плавучого обладнання судових шлюпок і плотів, спортивних суден, а також водних мотоциклів і засобів для розваг на воді);

місця масового відпочинку людей на водних об’єктах – земельні ділянки берегової території з прилеглим водним простором, призначені для організованого відпочинку людей на прибережних захисних смугах водних об’єктів або островах, та водні об’єкти, на яких розташовані засоби розваг і атракціони, а також місця для фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів, любительського рибальства;

моторне судно – будь-яке судно, що використовує для руху власну силову установку, у тому числі судно, що рухається за допомогою вітрила і водночас використовує силову установку, розміщену на його борту;

навігаційний період – період, упродовж якого здійснюється судноплавство на внутрішніх водних шляхах або їх окремих ділянках;

надводний перехід – місце прокладання над водою через водний об’єкт ліній високої напруги, телеграфного та телефонного зв’язку, нафтогазопроводів, трубопроводів тощо та їх охоронної зони;

підводний перехід – місце прокладання під водою через водний об’єкт трубопроводів, тунелів, телефонних, телеграфних, електричних кабелів та їх охоронні зони;

прокатний пункт – місце для стоянки малих або спортивних суден, водних мотоциклів, на якому судна надаються у платне користування та надаються послуги з проведення розваг на воді;

риболовне судно – це будь-яке судно, що використовується для рибного або іншого промислу (промислового рибальства);

спортивні заходи – спортивні змагання та/або навчально-тренувальні збори;

спортивне судно – моторне, веслове або вітрильне судно, що використовується виключно для занять спортом та обслуговується під час плавання спеціально підготовленими особами (екіпажем);

судноводій – особа, яка має право керування судном, водним мотоциклом;
судновласник – суб'єкт господарювання або фізична особа, яка експлуатує судно від свого імені, незалежно від того, чи є вона власником судна, чи використовує його на інших законних підставах.

Інші терміни вживаються в цих Правилах відповідно до визначень, що наведені у Водному кодексі України, Законі України „Про внутрішній водний транспорт” (далі – Закон), законах України „Про державний кордон України”, „Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус” та „Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів”.

3. У межах Закарпатської області ці Правила поширюються на:
власників і судновласників малих і спортивних суден, водних мотоциклів або осіб, які використовують їх на інших підставах;
судноводіїв малих і спортивних суден, водних мотоциклів, членів екіпажів, а також інших осіб, що перебувають на них;
власників і персонал баз для стоянки малих суден;
власників і персонал баз для стоянки спортивних суден.

4. Дія цих Правил не поширюється на пункти базування і судна, що входять до складу Збройних Сил України та інших, утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення.

Під час виконання службових обов'язків судноводії малих суден Національної поліції України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Державної служби морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства України (далі – Адміністрація судноплавства), Державної екологічної інспекції України, Державного агентства меліорації та рибного господарства України, аварійно-рятувальних і пошуково-рятувальних служб можуть відхилятися від виконання вимог цих Правил під час виконання завдань службової діяльності, якщо це не створює ризики для життя та здоров'я людини.

5. У разі виявлення уповноваженими працівниками підрозділів Національної поліції України фактів керування малим, спортивним судном або водним мотоциклом судноводієм у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, до судноводіїв таких суден вживаються заходи відповідно до вимог статей 266 та 317 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Особа, яка керувала малим судном, спортивним або водним мотоциклом у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, повинна бути відсторонена від подальшого управління таким судном. Подальше

керування таким судном можливе особою, яка уповноважена на це відстороненою особою та має посвідчення судноводія на управління таким малим судном або водним мотоциклом.

6. У разі виявлення уповноваженими працівниками Адміністрації судноплавства фактів порушень вимог безпеки плавання під час експлуатації малих, спортивних суден або водних мотоциклів до судноводіїв таких суден вживаються заходи відповідно до вимог статей 116, 116¹, 116³ та 317 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

7. Власники, судноводії, судновласники мають забезпечити доступ до малого, спортивного судна, водного мотоцикла працівників Адміністрації судноплавства для здійснення перевірки вимог безпеки плавання у випадках, передбачених вимогами чинного законодавства України.

II. Стоянка, вихід у плавання та плавання малих і спортивних суден, водних мотоциклів

1. Стоянка малих і спортивних суден та водних мотоциклів дозволяється на базах, які відкриті та експлуатуються в установленому законодавством порядку для:

баз для стоянки малих суден – правилами безпечної експлуатації баз для стоянки малих суден, що затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту;

баз для стоянки спортивних суден – правилами безпечної експлуатації баз для стоянки спортивних суден, порядок затвердження яких установлює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури і спорту.

Малим, спортивним суднам і водним мотоциклам дозволяється стояти в будь-яких акваторіях водних об'єктів, за виключенням місць, в яких їх вихід у плавання заборонений цими Правилами (пункт 14 цього розділу).

2. Забезпечення безпечної експлуатації баз для стоянки малих суден і баз для стоянки спортивних суден, у тому числі забезпечення безпеки судноплавства в їхніх межах, покладається на власників цих баз, які також забезпечують ознайомлення персоналу баз з цими Правилами, а власники прокатних пунктів – також осіб, які отримують судна на цих пунктах для платного використання.

Члени екіпажів, а також інші особи, що перебувають на малих і спортивних суднах, водних мотоциклах, повинні виконувати вимоги цих Правил, а також вимоги осіб, відповідальних за безпечну експлуатацію баз для стоянки малих суден і баз для стоянки спортивних суден.

3. Малі і спортивні судна та водні мотоцикли підлягають реєстрації в Судновій книзі України відповідно до статей 35 і 36 Закону, а також підлягають технічному нагляду відповідно до статті 38 Закону. Судна, що зареєстровані в Судновій книзі України, повинні мати судновий білет, свідоцтво про придатність судна до плавання (для суден, які підлягають обов'язковій реєстрації в Судновій книзі України), нанесення ідентифікаційного номера.

Малі та спортивні судна, обладнані стаціонарними засобами зв'язку, мають мати присвоєний позивний сигнал та ідентифікаційний номер суднової станції морської рухомої служби.

4. На малих судах, які здійснюють перевезення пасажирів з метою здійснення господарської діяльності, має знаходитися копія відповідної ліцензії.

5. На борту риболовного судна під час здійснення промислового рибальства або прямування до ділянок його здійснення повинні знаходитися документи, передбачені пунктом 22 Порядку здійснення спеціального використання водних біоресурсів у внутрішніх рибогосподарських водних об'єктах (її частинах), внутрішніх морських водах, територіальному морі, виключній (морській) економічній зоні та на континентальному шельфі України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2015 року № 992.

6. Судноводії малих суден і водних мотоциклів повинні мати документ на право управління.

Особи, які перебувають на борту суден у контрольованому прикордонному районі, повинні мати при собі документи, що посвідчують особу.

7. Навігаційний період для плавання малих і спортивних суден та водних мотоциклів є цілорічним. Плавання малих і спортивних суден та водних мотоциклів забороняється на період виникнення загрозливих для судноплавства погодних умов (температура повітря, льодова обстановка) відповідно до технічних характеристик таких суден.

Тимчасове припинення навігації встановлюється у разі настання ситуацій природного, техногенного та військового характеру, які несуть загрозу судноплавству.

Тимчасове припинення навігаційного періоду для плавання на внутрішніх водних шляхах або їх окремих ділянках може бути встановлено Адміністрацією судноплавства. Інформація про періоди такої заборони оприлюднюється у найкоротший строк на офіційному вебсайті Адміністрації судноплавства.

Тимчасове припинення навігації для плавання на окремих водних об'єктах може бути встановлено розпорядженням голови Закарпатської обласної державної адміністрації. Інформація про періоди такої перерви оприлюднюється у найкоротший строк на вебсайті <https://carpathia.gov.ua/>.

8. На борту будь-якого малого або спортивного моторного судна під час його руху повинні бути в наявності рятувальні жилети або інші індивідуальні рятувальні засоби у кількості не меншій, ніж кількість людей на борту судна. Такі засоби повинні бути легкодоступними для людей, які перебувають на борту судна. Судноводій малого судна має право прийняти рішення про обов'язкове застосування людьми на борту судна таких засобів за наявності небезпеки для людського життя, зокрема у разі несприятливих погодних умов (обмежена видимість, потужний вітер або небезпечне хвилювання води), інтенсивного руху суден.

Діти до 12-річного віку і особи з обмеженими фізичними можливостями, які перебувають на борту малого або спортивного судна, під час руху такого судна повинні бути одягнені в рятувальні жилети або інші індивідуальні рятувальні засоби, крім випадків їх перебування у закритих приміщеннях таких малих суден, та перебувати під постійним наглядом дорослих.

За температури води нижче $+ 5^{\circ} \text{C}$ (в осінньо-зимовий період) застосування людьми на борту судна рятувальних жилетів або інших індивідуальних рятувальних засобів є обов'язковим.

Усі особи, які перебувають на водному мотоциклі під час його руху, повинні бути одягнені в рятувальні жилети або інші індивідуальні рятувальні засоби.

Рятувальні засоби, що використовуються, повинні бути перевірені перед використанням (технічно справні, цілі, без пошкоджень).

Забороняється проведення підводних спусків з малого судна на ходу.

9. Вихід у плавання малих і спортивних суден здійснюється у будь-яких місцях на узбережжі.

Перед виходом у плавання судноводій повинен переконатись у справності малого, спортивного судна або водного мотоцикла, а також у наявності обладнання відповідно до вимог класифікаційного товариства, а на судах, які не підлягають нагляду класифікаційному товариству – відповідно до інструкцій виробника.

Під час вибору місць для обслуговування пасажирів судноводій повинен переконатися у безпечності таких місць для посадки та висадки пасажирів. Посадка або висадка пасажирів у місцях, що становлять для них небезпеку, забороняється.

Вихід у плавання малих і спортивних суден у контрольованих прикордонних районах (на річки, які перетинають державний кордон, та на водні об'єкти, які знаходяться в межах 5 км до державного кордону) здійснюється виключно з баз для стоянки малих суден і баз для стоянки спортивних суден, актуалізований перелік та схеми (плани) розташування яких розміщені на вебсайті <https://carpathia.gov.ua/>.

Зазначений перелік містить інформацію про власника, орієнтовне місце розташування на водному шляху загального користування, відстань від орієнтирів, координати та інші примітки.

Вихід у плавання риболовних суден дозволяється виключно з місць базування суден флоту рибної промисловості, актуалізований перелік та схеми (плани) розташування яких розміщені на вебсайті <https://carpathia.gov.ua/>.

Зазначений перелік містить інформацію про власника, орієнтовне місце розташування на водному шляху загального користування, відстань від орієнтирів, координати та інші примітки.

10. Плавання малих і спортивних суден, водних мотоциклів на судноплавних внутрішніх водних шляхах здійснюється відповідно до вимог Закону, Правил судноплавства на внутрішніх водних шляхах України, затверджених наказом Міністерства транспорту України від 16 лютого 2004 року № 91, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 12 липня 2004 року за № 872/9471 (далі – Правила судноплавства), Правил охорони життя людей на водних об'єктах України, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 10 квітня 2017 року № 301, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 04 травня 2017 року за № 566/30434, та цих Правил.

11. Судноводії малих і спортивних суден та водних мотоциклів мають бути ознайомлені з Правилами судноплавства у частині плавання малих і спортивних суден, водних мотоциклів і повинні дотримуватись вимог цих Правил, зокрема стосовно:

- стоянки судна;
- руху судна;
- буксирування судна;
- розходження суден під час руху;
- проходження під мостами та надводними переходами, над підводними переходами, проводами ліній зв'язку та електропередачі;

12. Судноводій малого, спортивного судна і водного мотоцикла, що обганяє або розходиться, або проходить поблизу веслового чи вітрильного судна, моторного судна малого розміру, має звернути особливу увагу на незручності або небезпеку для людей на таких суднах, яку несуть підняті його судном або мотоциклом хвилі, та знизити швидкість для уникнення незручностей або запобігання небезпеці.

13. Обгін малими суднами інших малих суден та суден внутрішнього плавання заборонено за недостатньої ширини русла, за умов видимості менше 1 000 м, під мостами та ближче 500 м від мостів.

Обгін слід починати не менше ніж за 100 м, тримаючись на безпечній відстані від шляху судна, яке обганяють. Якщо дозволяє навігаційна обстановка, обгін можна проводити з будь-якого борту. Судноводій судна, яке здійснює обгін, повинен слідкувати за безпекою маневру.

Обгін заборонено:

- під час проходу місць масового відпочинку людей на водних об'єктах,

зокрема пляжах, місць для проведення спортивних заходів і місць, які відведені для підводних спусків, актуалізований перелік та схеми (плани) розташування яких розміщені на вебсайті <https://carpathia.gov.ua/>. Зазначений перелік містить інформацію про власника, орієнтовне місце розташування на водному шляху загального користування, відстань від орієнтирів, координати та інші примітки;

у районах обмеженої та недостатньої видимості, зокрема в районах, де видимість обмежена берегом у місці повороту русла, іншими природними чи штучними об'єктами;

біля баз для стоянки малих суден та під час підходу до переправ, мостів, каналів, земснарядів та інших суден на стоянці.

14. Забороняється плавання моторних малих суден і спортивних суден та водних мотоциклів на промислових ділянках рибогосподарських водних об'єктів (їх частин), на нерестовищах, в заповідниках та заказниках, у місцях знаходження водозаборів та станцій перекачування води, в акваторіях ділянок внутрішніх водних шляхів загального користування, на яких проводяться спортивні заходи, в яких використовуються веслові та/або вітрильні спортивні судна (за виключенням суден, що використовуються у забезпеченні проведення таких заходів), та в інших місцях, перелік та схеми (плани) розташування яких розміщені на вебсайті: <https://carpathia.gov.ua/>. Зазначений перелік містить інформацію про власника, орієнтовне місце розташування на водному шляху загального користування, відстань від орієнтирів, координати та інші примітки.

Заборона не розповсюджується на судна, зазначені у пункті 4 розділу I цих Правил, та судна, що використовуються для обслуговування зазначених водних об'єктів або їх ділянок, а також веслові спортивні судна, копії історичних суден, моторні судна, які використовуються у навчально-тренувальному процесі, супроводженні, підготовці та участі спортсменів у спортивних заходах.

Вказані ділянки та інші заборонені для руху акваторії, водні об'єкти, на яких забороняється плавання і стоянка малих, спортивних суден і водних мотоциклів у місцях масового відпочинку людей на водних об'єктах, повинні бути обладнані навігаційними плаваючими та (або) береговими знаками і вогнями встановленого зразка.

15. На ділянках, де рух вітрильних суден під вітрилами заборонений, вітрильні малі та спортивні судна повинні рухатися на веслах або буксируватися.

16. Під час керування малим, спортивним судном або водним мотоциклом забороняється:

віддалятися від берега на відстань більшу, ніж вказана у свідоцтві про придатність судна до плавання чи в інструкції виробника з експлуатації судна;

плавати за умов обмеженої видимості (менше 500 м) або у нічний час доби без використання засобів візуальної та звукової сигналізації, передбачених Правилами судноплавства;

рухатися зі швидкістю більше 15 км/год у нічний час;

рухатися зі швидкістю більше 15 км/год у безпосередній близькості до плавучого обладнання;

рухатися зі швидкістю більше 15 км/год уздовж пляжів, місць масового відпочинку людей на водних об'єктах, у рукавах, затоках, під мостами, біля пасажирських і вантажних причалів, у вузьких місцях, протоках, каналах, на крутих поворотах та в інших місцях, складних для плавання;

маневрувати і зупинятися поблизу суден, що не є малими або спортивними, які рухаються;

маневрувати і зупинятися поблизу земснарядів, плавучих кранів, що рухаються чи стоять;

швартуватися до інших суден без дозволу їх капітана (судноводія);

зупинятися або ставати на якір на судновому ході, підхідних та судноплавних каналах, в операційній акваторії причалів, біля плавучих засобів навігаційного обладнання, ближче 200 м від мостів, дебаркадерів, переправ, надводних і підводних переходів.

Захід малих, спортивних суден і водних мотоциклів (крім веслових суден, веслових спортивних суден, копій історичних суден, моторних суден, які використовуються у навчально-тренувальному процесі, супроводженні, підготовці та участі спортсменів у спортивних заходах) та рух з працюючим двигуном, підвісним двигуном до кінця пляжного сезону забороняється в затоках, протоках, рукавах та каналах в районі розташування місць масового відпочинку людей на водних об'єктах.

17. Рух малих суден, спортивних суден і водних мотоциклів дозволяється за межами суднового ходу, за виключенням обставин, пов'язаних із забезпеченням безпеки, охорони людського життя та попередження забруднення. Водночас такі судна не повинні створювати перешкоди для руху інших суден.

Малим, спортивним суднам і водним мотоциклам у разі необхідності перетинання суднового ходу слід перетинати його під кутом, наближеним до 90 градусів до осі суднового ходу у найкоротший відрізок часу та за відсутності поблизу суден внутрішнього плавання. Судна, які планують перетин суднового ходу, повинні завчасно пропустити судна внутрішнього плавання, які рухаються по судновому ходу. Перетин курсу судна внутрішнього плавання, що рухається по судновому ходу, по носу судна дозволяється лише за умови, що після закінчення маневру малого, спортивного судна або водного мотоциклу відстань до судна внутрішнього плавання, яке наближається, буде не меншою ніж 500 метрів.

18. Під час промислового та любительського рибальства забороняється встановлення з малих суден знарядь лову на судновому ході, судноплавних каналах, в операційних акваторіях причальних споруд, у районі пляжів, інших місцях масового відпочинку людей, місцях надводних та підводних переходів.

Офіційні спортивні змагання з видів спорту, в яких відповідно до правил спортивних змагань здійснюється лов риби, та підготовка до них проводяться у спеціально відведених для цього місцях, де забезпечуються безпечні умови життя і здоров'я громадян, а також не завдається шкода довкіллю.

19. Власники повітряних та підводних переходів, автодорожніх, пішохідних та залізничних мостів, водозаборів та водоспусків, поромних переправ та наплавних розвідних мостів, інших гідротехнічних споруд на судноплавних ділянках річок і водосховищ повинні обладнувати їх відповідними навігаційними, інформаційними, забороняючими та попереджувальними знаками відповідно до вимог Правил судноплавства.

20. Перехід водного мотоцикла від місця виходу в плавання до місця (зони) для проведення розваг на воді (зазначених у пункті 1 розділу III цих Правил), а також від одного місця (зони) для проведення розваг на воді до іншого такого місця (зони) допускається зі швидкістю до 15 км/год поза межами суднового ходу, який позначений навігаційними буями червоного і чорного кольору, у спеціально відведених для цього місцях (зонах), що огорожуються віхами чи буйками.

У разі необхідності перетинання суднового ходу водний мотоцикл має здійснити це найбільш коротким шляхом.

Під час переходу водному мотоциклу забороняється:

перетинати курс суден, що рухаються судновим ходом, заважати їхньому руху, швартуватись до знаків навігаційного обладнання;

наближатися до:

ближче ніж на 200 м від буйкової огорожі місць масового відпочинку людей на водних об'єктах, зокрема пляжах, місць для проведення спортивних заходів і місць, які відведено для підводних спусків, перелік та схеми (плани) розташування яких оприлюднені відповідно до абзацу четвертого пункту 13 розділу II цих Правил;

інших місць масового перебування людей на воді;

місць скупчення малих і спортивних суден, у тому числі веслових та/або вітрильних.

21. Водні мотоцикли дозволяється здавати напрокат особам, які мають документ на право управління. У разі відсутності у цієї особи зазначеного документа здача їй напрокат водного мотоцикла здійснюється за умови керування водним мотоциклом інструктором чи іншою особою, яка має такий документ. Забороняється передача водних мотоциклів, узятих напрокат, однією особою для користування іншої особою.

Тренування на водних мотоциклах дозволяється тільки на спеціально відведених акваторіях під безпосереднім наглядом інструктора, який допущений до керування водним мотоциклом та має стаж управління ним не менше двох років.

22. Під час переходу до місця (зони) для розваг на воді, а також під час здійснення розваг на воді у цій зоні судноводій водного мотоцикла зобов'язаний з особливою обережністю вибирати швидкість руху та способи маневрування з метою забезпечення ним безпеки плавання.

У випадку виникнення небезпечної ситуації або невпевненості судноводія в оцінці ситуації (зокрема, невизначеності напрямку руху та швидкості інших суден, неподання або неправильного підтвердження сигналів, втрати орієнтації) судноводій водного мотоцикла повинен зменшити швидкість або припинити рух водного мотоцикла.

23. Плавання водних мотоциклів дозволяється тільки у світлий час доби, за умов видимості не менше 1 000 м та за умови, що висота хвилі і віддалення від берега не перевищують обмежень, зазначених у свідоцтві про придатність судна до плавання.

24. В акваторіях, що не підпадають під дію Правил судноплавства, під час руху судноводії повинні дотримуватись таких основних вимог:

якщо два малих, спортивні судна і водні мотоцикли рухаються зустрічним курсом, то розходження здійснюється лівими бортами таких суден;

якщо два малих, спортивні судна і водні мотоцикли наближаються один до одного на курсах, що перетинаються, то судноводій, який бачить інше судно зі сторони свого правого борту, повинен звільнити йому дорогу;

якщо два вітрильні судна наближаються одне до одного так, що виникає загроза зіткнення, одне з них дає шлях іншому таким чином:

якщо судна прямують різними галсами, то судно, яке йде лівим галсом, повинно уступити дорогу іншому судну;

якщо судна прямують однаковими галсами, то судно, яке міститься з навітряного боку, повинно давати дорогу судну, що знаходиться на протилежному боці;

якщо судно прямує лівим галсом і бачить інше судно з навітряного боку та не може розпізнати, яким галсом воно рухається, то воно повинно надати йому шлях;

якщо мале, спортивне судно і водний мотоцикл наближається до вітрильного судна так, що виникає загроза зіткнення, то мале, спортивне судно і водний мотоцикл повинні дати шлях вітрильному судну.

III. Проведення розваг на воді

1. Місця (зони) для проведення розваг на воді з використанням водних мотоциклів та/або засобів для розваг на воді відводяться за межами суднового ходу, судноплавних гідротехнічних споруд, операційних акваторій причалів, смуги зони водного об'єкта, відведеної відповідно до законодавства для купання, місць для підводних спусків, місць скупчення малих суден, місць регулярного проведення спортивних заходів та місць масового відпочинку людей на водних об'єктах.

Проведення розваг на воді з використанням водних мотоциклів та (або) засобів для розваг на воді, а також навчання керуванню водними мотоциклами забороняються на всіх водних шляхах загального користування, крім спеціально відведених для цього місць (зон), перелік та схеми (плани) розташування яких розміщені на вебсайті <https://carpathia.gov.ua/>.

Зазначений перелік містить інформацію про власника, дозволені години для проведення розваг на воді, орієнтовне місце розташування на водному шляху загального користування, відстань від орієнтирів, координати та інші примітки.

Проведення розваг на воді у цих місцях (зонах) дозволяється лише у часи, встановлені у переліку, та з дотриманням інших умов плавання малих суден і водних мотоциклів, визначених цими Правилами.

2. Під час відведення нових місць (зон) для проведення розваг на воді з використанням водних мотоциклів та/або засобів для розваг на воді Закарпатська обласна державна адміністрація надсилає до органів, які погоджують відповідне рішення, такі документи:

план-схему водного об'єкта з описом, підготовленим з урахуванням вимог Правил охорони життя людей на водних об'єктах України, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 10 квітня 2017 року № 301, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 04 травня 2017 року за № 566/30434;

довідку, яка містить інформацію про:
 наявність відповідних рятувальних постів;
 наявність відповідних медичних пунктів;
 обмеження стосовно одночасного перебування щодо кількості плавзасобів та засобів для розваг, їх характеристик;
 обмеження стосовно видів розваг (за наявності);
 установлені обмеження та умови проведення розваг на воді (за наявності).

3. Рішення про відведення місць (зон) для проведення розваг на воді з використанням водних мотоциклів та/або засобів для розваг на воді та період часу проведення таких розваг оприлюднюється на вебсайті <https://carpathia.gov.ua/> протягом двох робочих днів з дати його прийняття.

4. Суб'єкт господарювання, який має намір надавати послуги з розваг на воді з використанням водних мотоциклів та/або засобів для розваг на воді, до здійснення такої діяльності у відведеному місці надає Адміністрації судноплавства та Закарпатській обласній державній адміністрації відомості про:

кількість плавзасобів;
 види розваг;
 документ на право управління;
 судновий білет (у разі наявності).

5. Забороняється плавання інших суден, крім водних мотоциклів та малих суден, що буксирують засоби для розваг на воді, у місцях (зонах), відведених для проведення розваг на воді, у встановлений для цього час.

Використання водного мотоцикла для буксирування засобу для розваг на воді дозволяється, якщо інструкцією виробника з експлуатації водного мотоцикла передбачено або дозволено буксирування. Забороняється використовувати засоби для розваг на воді у несправному стані, та які не мають інструкції виробника про користування.

Судноводій та особи, які перебувають на судні, що буксирує засіб для розваг на воді, а також особи, які перебувають на засобах для розваг на воді, повинні бути одягнені в рятувальні жилети. Під час використання малих суден, водних мотоциклів, засобів для розваг на воді заборонено завантаження суден та засобів для розваг на воді понад встановлену пасажиромісткість.

6. Здійснення розваг на воді з використанням водних мотоциклів та (або) засобів для розваг на воді дозволяється тільки у світлий час доби за умови видимості не менше 1 000 м, швидкості вітру до 10 м/с та висоти хвилі не більше 50 см.

7. На водному мотоциклі або на малому судні, що буксирує засіб для розваг на воді, повинна знаходитися, крім судноводія, також особа, яка здійснює безпосередній нагляд за буксирним кінцем, засобом для розваг на воді та за людьми, які знаходяться на цьому засобі.

8. Під час здійснення розваг судноводії малих суден, що буксирують, або водних мотоциклів зобов'язані приділяти особливу увагу дотриманню безпечної відстані від берега, від людей, які перебувають у воді, та від інших суден, водних мотоциклів і засобів для розваг на воді.

Буксирний кінець не можна волочити за судном, якщо за нього не закріплено засіб для розваг на воді.

9. Заправка паливно-мастильними матеріалами повинна проводитися на березі або в місцях, спеціально обладнаних для здійснення такої заправки (заправні станції), за межами пляжів, інших місць масового відпочинку людей на водних об'єктах.

IV. Проведення спортивних заходів

1. Умови плавання спортивних суден під час спортивних змагань з видів спорту, визнаних в Україні, визначаються правилами таких спортивних змагань, що затверджуються в установленому порядку.

2. Під час проведення спортивних заходів організатор таких заходів зобов'язаний прийняти рішення про використання спортсменами

індивідуальних рятувальних засобів (відповідного спортивного спорядження) та довести його до учасників таких заходів.

3. Проведення спортивних заходів згідно з відповідними календарними планами фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів, у яких передбачається застосування спортивних суден на судновому ході, іншими внутрішніми водними або морськими шляхами, узгоджується їхнім організатором з Закарпатською обласною державною адміністрацією на підставі згоди Адміністрації судноплавства на проведення таких спортивних заходів.

4. Перелік закритих ділянок внутрішніх водних шляхів загального користування, на яких проводяться спортивні заходи, в яких використовуються веслові та (або) вітрильні спортивні судна, а також схеми (плани) їх розташування розміщуються на вебсайті <https://carpathia.gov.ua/>. Зазначений перелік містить інформацію про власника, орієнтовне місце розташування на водному шляху загального користування, відстань від орієнтирів, координати та інші примітки. На цих ділянках забороняється рух будь-яких моторних суден, що не беруть участі у забезпеченні проведення таких спортивних заходів.

V. Права судноводіїв та обов'язки судновласників, судноводіїв та осіб, що перебувають на борту судна

1. Забезпечення безпеки плавання малих суден, водних мотоциклів покладається на судновласника та судноводія таких суден, у тому числі і тих, які отримують на прокатних пунктах для платного використання.

2. Члени екіпажу малого судна та інші особи, які знаходяться на борту, зобов'язані виконувати розпорядження судноводія, що надаються ним з метою забезпечення безпеки плавання судна.

3. Судноводію дозволяється вихід у плавання за:
сприятливих погодних умов;
технічної справності судна;
наявності устаткування та спорядження, перелічених у документах класифікаційного товариства;
наявності чинних судових документів та відповідного документа на право управління;
наявності на борту індивідуальних рятувальних засобів, що відповідає кількості людей на борту;
відповідності кількості людей на борту судна, що не перевищує визначену судовими документами.

4. Під час керування судном судноводій повинен:

дотримуватися безпечної швидкості руху, усіх правил плавання та вживати всіх необхідних заходів для запобігання:

створенню небезпеки для людського життя та навколишнього природного середовища;

пошкодженню інших суден і об'єктів;

заподіяння шкоди особам, які перебувають на судні та навколо нього;

виконувати вимоги Закону, цих Правил, Правил судноплавства;

зупинити судно на вимогу поліцейського (після подачі світлового чи звукового сигналу, повідомлення голосом через гучномовний пристрій, подачі сигналу про зупинку прапорцем LIMA, характерним жестом руки) з дотриманням вимог Правил судноплавства;

своєчасно надавати допомогу потерпілим на воді, за необхідності доставляти їх на берег;

за погіршення погодних умов прямувати до укриття або до берега.

У разі аварійної події з судном або водним мотоциклом судноводій зобов'язаний:

ужити усіх можливих заходів для збереження життя і здоров'я людей, запобігання забрудненню або зменшенню шкоди від забруднення навколишнього природного середовища;

для привернення уваги подати сигнали лиха, передбачені Правилами судноплавства;

негайно повідомити про аварійну подію Національну поліцію України та за можливості Адміністрацію судноплавства, чергового або адміністрацію бази для стоянки малих або спортивних суден або місця базування суден флоту рибної промисловості (якщо судно вийшло у плавання з такої бази або місця).

5. Судноводію малого, спортивного судна, водного мотоцикла забороняється:

керувати судном, яке не зареєстровано (крім суден, які не підлягають обов'язковій реєстрації);

керувати судном, яке не має чинних судових документів, передбачених статтею 37 Закону;

керувати судном без документа на право управління (у випадках, передбачених Законом і цими Правилами);

передавати керування судном чи водним мотоциклом особам, які не мають документа на право управління (у випадках, передбачених Законом і цими Правилами);

порушувати обмеження щодо району плавання, погодних умов та швидкості судна;

керувати судном у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння, втоми, у хворобливому стані або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції;

передавати керування судном особам, які перебувають у стані

алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння, у хворобливому стані, у стані стомлення або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції;

перевозити пасажирів і вантаж з порушенням обмежень, визначених у суднових документах;

скидати або допускати скидання з судна у воду сміття, забруднюючих речовин та будь-яких предметів;

сидіти на носі, кормі чи бортах судна, звисивши ноги за борт під час руху судна або дозволяти робити це іншим особам, які знаходяться на борту судна;

переходити з судна на судно під час руху;

користуватися саморобними індивідуальними рятувальними засобами;

запускати шнуром підвісний двигун із включеною передачею.

6. Судноводії усіх типів суден у разі виявлення порушень вимог безпеки плавання на водних об'єктах усіма учасниками руху повинні негайно сповістити про таке порушення Національну поліцію України або Адміністрацію судноплавства (її територіальні органи). Водночас надати інформацію щодо типу судна, його назви (за наявності), ідентифікаційного номера судна, місця та часу вчинення правопорушення.

VI. Охорона навколишнього природного середовища

1. Під час стоянки та плавання малих і спортивних суден та водних мотоциклів судновласники, судноводії та особи, які знаходяться на їх борту, зобов'язані дотримуватися вимог Водного кодексу України, Закону України „Про внутрішній водний транспорт”, Кодексу торговельного мореплавства України у частині запобігання забрудненню навколишнього природного середовища.

2. Забороняється:

скидати або допускати скидання з судна у воду будь-яких предметів, сміття, забруднюючих речовин;

здійснювати заправку водних мотоциклів та моторних човнів паливно-мастильними матеріалами на плаву.

3. У період нерестової заборони на добування (вилов) водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах, у тому числі у період весняно-літньої нерестової заборони, плавання суден відбувається із дотриманням статті 39 Закону України „Про тваринний світ”.

VII. Особливі умови плавання у Закарпатській області

1. Всі річки Закарпатської області належать до басейну річки Тиси. Загалом на території області розташовані 9424 річки. Довжину понад 25 км

мають 34 річки, а понад 100 км в межах України лише 4 (Тиса, Латориця, Уж, Боржава). Гірські річки мають швидку течію. Річки області мають переважно дощове живлення із досить високою часткою снігового (взимку та навесні) та підземного живлення. Після танення снігу та великих злив відбувається підняття рівня, що інколи перетворюється на повені та паводки.

На території області розташовані:

9424 річки;

137 озер;

9 водосховищ;

584 ставки.

Річка Тиса є найбільшою притокою Дунаю за площею та довжиною і другою, після Сави, за водністю. Площа басейну – 157 186 кв. кілометрів. Довжина річки Тиса складає 966 км. Основна частина стоку р. Тиса формується на території чотирьох держав: Румунії – 51 відсоток, України – 25,6 відсотка, Угорщини – 10 відсотків та Словаччини – 13,4 відсотка.

На території України басейн р. Тиса повністю розташований в межах однієї області – Закарпатської. Це єдина область в Україні, де її адміністративні кордони співпадають з межами річкового басейну.

У суббасейні р. Тиса протікає 9426 річок, їх сумарна довжина складає 16147 км, густота – 1,7 кв. км. Здебільшого це малі річки, середня довжина яких становить близько 2 км. Лише 155 річок мають довжину понад 10 км. Із них всього 4 річки з довжиною понад 100 км: Тиса, Латориця, Уж, Боржава.

За класифікацією за площею водозбору 4 річки належать до середніх річок, решта – малі річки.

За розмірами, глибинами та інтенсивністю течії поверхневі водні об'єкти області належать до несудноплавних внутрішніх водних шляхів.

Згідно з класифікацією внутрішніх водних шляхів за умовами плавання, відповідно до Резолюції № 34 Робочої групи по внутрішньому водному транспорту ЄЕК ООН, усі водні об'єкти області належать до внутрішніх водних шляхів України, що не класифікуються.

За класифікацією суден за умовами району плавання для малих, спортивних суден та водних мотоциклів всі водні об'єкти області належать до 5-го прибережного району плавання.

2. Малі судна використовуються для рибальства, риборозведення, відпочинку, прогулянок, навчання та патрулювання.

Мінімальна висота надводного борту малих суден для плавання на водних об'єктах області встановлюється Регістром судноплавства України залежно від району та умов плавання (висота хвилі, сила вітру, віддаленість від берега).

3. Водні об'єкти, на яких дозволяється плавання малих суден, функціонування баз для стоянки малих, спортивних суден, підлягають щорічному огляду перед початком навігаційного періоду.

4. Судноплавство малими, спортивними суднами та водними мотоциклами (крім суден наглядово-контролюючих органів) забороняється:

у нічний час доби на усіх водних об'єктах загального користування Закарпатської області;

на водоймах, розташованих в межах Національних природних парків, зоологічних і гідрологічних заказників (визначеними природоохоронними органами);

на водоймах, де вказані зимувальні ями, та в період нересту риб;

у зонах для централізованого питного водопостачання;

у зонах насосних станцій теплоелектроцентралей і теплоелектростанцій, дамб та інших гідротехнічних споруд на відстані до 200 м;

на водоймах області у зонах водозбору для централізованого питного водопостачання на відстані до 200 метрів.

5. Швидкість моторного судна не повинна перевищувати 5 км/год на всіх водосховищах на відстані від берега менше 50 метрів.

6. Особливості ведення обліку та тримання на базах для стоянки, у пунктах базування малих, спортивних суден і водних мотоциклів та засобів розваг на воді, їх випуску, плавання у внутрішніх водах України у прикордонній смузі та контрольованому прикордонному районі регулюються постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1998 року № 1147 „Про прикордонний режим”.

7. Контактні дані територіальних органів, що здійснюють державний нагляд (контроль) у сфері функціонування внутрішнього водного транспорту:

№ з/п	Найменування територіального органу	Місцезнаходження	Телефон
1	2	3	4
1.	Головне управління Національної поліції в Закарпатській області	вулиця Ференца Ракоці, буд. 13, м. Ужгород, Закарпатська область, 88008	0312 614570, 0312 695588, 0312 612191, 0312615985 (факс)
2.	Головне управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Закарпатській області	вулиця Болгарська, буд. 2, м. Ужгород, Закарпатська область, 88006	0312 660395
3.	Подільсько-Карпатське міжрегіональне управління Державної служби морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства України	вулиця Івана Мазепи, буд. 44, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, 32302	098 3495964

1	2	3	4
4.	Західне регіональне управління Адміністрації Державної прикордонної служби України	вулиця Мечнікова, буд. 16 А, місто Львів, Львівська область, 79017	0312 711322 0312 712585 03131 22521

Директор департаменту інфраструктури, розвитку і утримання мережі автомобільних доріг загального користування місцевого значення Закарпатської обласної державної адміністрації

Михайло ЧЕРНЯК
